KUTSESTANDARD

Massaažiterapeut, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Massaažiterapeut, tase 6	6

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	**Nimetus kutsetunnistusel**
Lastemassaažiteraapia	Lastemassaažiterapeut, tase 6
Spordimassaažiteraapia	Spordimassaažiterapeut, tase 6
Ravimassaažiteraapia	Ravimassaažiterapeut, tase 6

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Massaažiterapeudi töö on kliendi/patsiendi organismi häirunud funktsioonide taastamine, tervisehäirete ennetamine ja leevendamine parimal võimalikul viisil, toetades kliendi/patsiendi igapäevast elukvaliteeti.
Massaažiterapeut valmistab ette töökoha, loob kontakti masseeritavaga, kogub anamneesi ja masseerib, kasutades korrektseid ja kohaseid massaaživõtteid. Ta nõustab ja juhendab kliente ning vajadusel soovitab pöörduda tervishoiuspetsialisti poole.

Lastemassaažiterapeudi töö on igas vanuses lapsele massaaži tegemine, arvestades lapse ealist arengut ning tervislikku seisundit. Lastemassaažiterapeut töötab tavaliselt tugimeeskonna liikmena, hinnates adekvaatselt oma rolli töös lapsevanema või hooldaja, lastearsti, füsioterapeudi, logopeedi jt spetsialistidega või iseseisvalt. Ta nõustab ja juhendab last ning lapsevanemat, vajadusel soovitab pöörduda teiste spetsialistide poole.

Spordimassaažiterapeut töötab tavaliselt iseseisvalt või meeskonna liikmena, kuhu kuuluvad üksiksportlane ja/või võistkond, treener, spordiarst, füsioterapeut. Tema ülesanne on massaažiga sportlaste treenituse taseme ja maksimaalse saavutusvõime sihikindlale tõusule kaasaaitamine ning ajastatud tippvormi säilitamine. Spordimassaažiterapeut mõjutab oma tööga sportlaste organite talitluslikku seisundit, soodustades koormusjärgseid taastumisprotsesse, ennetamaks üleväsimust, traumasid ja tugiliikumisaparaadi ülekoormushaigusi.

Ravimassaažiterapeudi töö on erinevatest diagnoosidest või haigusseisunditest lähtuva ravimassaaži tegemine kliendi/patsiendi haigusseisundite leevendamiseks ja põhiravi toetamiseks.
Ravimassaažiterapeut jälgib kliendi/patsiendi ravidünaamikat ja arsti ettekirjutusi, teeb koostööd arsti/füsioterapeudi/taastusraviarstiga, vajadusel muudab teraapiaplaani, nõustab ja juhendab klienti/patsienti ravimassaažialaselt.

Massaaži kutsealal on ka Massöör, tase 5 kutsestandard.

A.2 Tööosad

A.2.1 Kliendi teenindamine, teenuste ja toodete tutvustamine
1. Kliendi teenindamine.
2. Massaažiteenuste ja toodete tutvustamine.

A.2.2 Massaažiteraapia ja selle läbiviimist toetavad tegevused

1. Töökeskkonna ja töövahendite ettevalmistamine ja korrastamine. 2. Anamneesi kogumine ja kliendi seisundi hindamine ning kliendi ettevalmistamine massaažiks. 3. Massaažiliigi valimine ja massaaži planeerimine. 4. Massaažiteraapia tegemine. 5. Massaažiteraapia lõpetamine. 6. Tulemuste hindamine. A.2.3 Massaažialane ettevõtlus 1. Ettevõtlusvormi valimine ja oma tegevuse korraldamine. 2. Salongi juhtimine. 3. Turundus- ja müügikampaaniate planeerimine. 4. Meeskonna juhtimine. 5. Kolleegide juhendamine.
Spetsialiseerumisega seotud tööosad
Lastemassaažiteraapia A.2.4 Lastemassaažiteraapia 1. Massaažikabineti ettevalmistamine. 2. Kontakti loomine. 3. Teabe kogumine. 4. Lastemassaaži tegemine. 5. Juhiste andmine. Spordimassaažiteraapia A.2.5 Spordimassaažiteraapia 1. Liigesliikuvuse ja lihasjõu hindamine ja tulemuste tõlgendamine. 2. Spordimassaaž treeningperioodil. 3. Spordimassaaž võistlusperioodil. 4. Spordivigastuste ennetamine. Ravimassaažiteraapia A.2.6 Ravimassaažiteraapia 1. Anamneesi kogumine ja teraapiaplaani koostamine. 2. Ravimassaaži tegemine. 3. Ravimassaaži tulemuste hindamine.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Massaažiterapeudi töökeskkond peab olema ergonoomiline, puhas, valgustatud, õhutatud ja soe. Töö eripäraks on vältimatu kehaline kontakt kliendiga, mis loob delikaatse situatsiooni, kus klient peab tundma end turvaliselt. Massaažiterapeut töötab tervishoiu-, sotsiaal-, haridusasutuses või erapraksises. Lastemassaažiterapeudil tuleb arvestada oma kabineti sisustamisel lapse arenguetappide erisustega. Spordimassaažiterapeut töötab spordi- või terviseklubides. Spordimassaažiterapeut töötab sportlasega individuaalselt või meeskonnaliikmena. Ravimassaažiterapeut töötab iseseisvalt või meeskonnas, haiglas või taastusravikeskuses.
A.4 Töövahendid
Massaažiterapeut kasutab massaaži tegemisel massaažilauda, massaažimatti, patju, tekke, linasid, õlisid, puhastusvahendeid jms. Sobiva keskkonna loomiseks kasutab erinevaid värve, lõhnu, helisid ja valgustust.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Massaažiterapeudi töö eeldab motoorset võimekust, analüüsi- ja sünteesivõimet ning teenindusvalmidust. Massaažiterapeut on empaatiavõimeline, usaldusväärne, koostöö- ja kohanemisvõimeline, loominguline, kõrge füüsilise- ja vaimse pingetaluvusega, tähelepanelik ja delikaatne.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tavaliselt on massaažiterapeut keskharidusega erialase koolituse läbinud ja töökogemusega isik.

A.7 Enamlevinud ametinimetused
Massaažiterapeut, lastemassaažiterapeut, spordimassaažiterapeut, ravimassaažiterapeut.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Põhikutse (massaažiterapeut, tase 6) taotlemisel tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1-B.2.3. ja läbiv kompetents B.2.7. Spetsialiseerumisel tuleb lisaks kohustuslikele kompetentsidele tõendada järgmised kompetentsid: lastemassaažiterapeut - kompetents B.2.4, spordimassaažiterapeut - kompetents B.2.5, ravimassaažiterapeut - kompetents B.2.6.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Kliendi teenindamine, teenuste ja toodete tutvustamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. võtab kliendi vastu, tutvustab ennast ja eelseisvat massaažiprotseduuri; loob kliendile turvalise keskkonna; pärast massaaži tegemist küsib kliendi enesetunde ja rahulolu kohta tagasisidet; soovitab kliendile järgmisi massaažiseansse või muid teenuseid, lähtudes kliendi soovidest ja vajadustest; lahendab võimalikud arusaamatused delikaatselt; 2. tutvustab kliendile osutatavaid teenuseid ja kasutatavaid tooteid, kirjeldades teenuste ja toodete sisu ning otstarvet; vajadusel suunab edasi tootespetsialisti juurde.	
B.2.2 Massaažiteraapia ja selle läbiviimist toetavad tegevused	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1. valmistab ette massaažikabineti ja töövahendid, massaažiseadmed ning aparatuuri, lähtudes kabinetile esitatavatest tervisekaitse ja ergonoomika nõuetest; valmistab tööruumi ette vastavalt massaaži liigile; hoiab töökoha korras, lähtudes tööohutusest, ergonoomikast ja hügieeninõuetest; korrastab ruumi enne ja pärast massaažiseanssi; 2. selgitab välja kliendi pöördumise põhjuse, ootused ja võimalikud terviseriskid, tuginedes teadmistele inimorganismi ehituse ja talitluse põhimõtetest, patoloogiast, tugiliikumisaparaadi biomehhaanikast, motoorika juhtimise põhimõtetest ja funktsionaalsest anatoomiast, kasutades sobivaid meetodeid, sh manuaalne lihastestimine; hindab füsioloogilist tsükit ja liigeste tegevust kõnnitsükli faasides, lähtudes lihastoonuse regulatsioonist; kogub teavet, kasutades anamneesiküsimustikku, arsti ettekirjutust ja/või küsitleb klienti; valmistab kliendi ette, lähtudes massaažiteraapia spetsiifikast; 3. koostab massaažiteraapiaplaani mõjutamise meetodid (nt venitamine, mobilisatsioon) ning vahendid, lähtudes kliendi soovist, näidustustest ja vastunäidustustest; selgitab kliendile valitud lähenemist, terviseriski olemasolul soovitab teisi võimalusi või pöördumist tervishoiutöötaja poole; planeerib sobivad võtted, tehnikad (nt tempo, rütm, tugevus), vahendid (nt õlid, kreemid, kupud) ning seansi ülesehituse; teavitab klienti võtete otsestest ja kaudsetest toimetest; 4. teeb massaaži/teraapiat (klassikalist, spordi-, segmendi-, lümfi-, aroomi-, töökohapõhist, laste- ja reflektoorset massaaži/massaažiteraapiat), lähtudes anamneesist ja objektiivsest leiust, vajadusel korrigeerib massaaži/teraapia kava, arvestades ilmnenud muudatuste iseloomu; suhtleb kliendiga tagasiside saamiseks, rakendab ergonoomilisi tehnikaid, abistab klienti kehaasendi muutmisel, kasutab abi- ja võimlemisvahendeid vastavalt vajadusele; tagab kliendi privaatsuse riietumisel ja massaaži ajal; 5. teavitab klienti/patsienti massaažiseansi/teraapia lõppemisest ja võimalikust ortostaatilisest reaktsioonist (kukkumisoht), vajadusel abistab klienti/patsienti massaažilaualt/matilt tõusmisel; teavitab klienti/patsienti võimalikest massaažijärgsetest füüsilistest ja psüühilistest muutustest organismis (nt lihasvalu, unisus, peavalu); annab soovitusi massaažijärgseteks tegevusteks ja vajadusel soovitab kliendil/patsiendil pöörduda tervishoiutöötaja ja/või füsioterapeudi poole;	

6. hindab massaažiteraapia tulemusi, kasutades sobivaid hindamismeetodeid (nt liiges- ja fastialiikuvuse ning naha värvuse hindamine) ja lähtudes püstitatud eesmärgist, kasutatud tehnikatest ja vahenditest.

B.2.3 Massaažialane ettevõtlus	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab oma tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtluse põhitõdedest; 2. kujundab teenuste hinnad, lähtudes tegevuskuludest ja turusituatsioonist; koostab salongi eelarve, arvestades kulusid ja tulusid; järgib eelarve täitmist; organiseerib vajalike töö- ja kulumaterjalide hankimise; haldab kliendibaasi, järgides õigusakte; 3. planeerib müügikampaaniad ja turundustegevused, lähtudes salongi kontseptsioonist; koostab püsikliendiprogramme; 4. juhib meeskonna tööd; koostab töö- ja puhkusegraafikuid, lähtudes õigusaktidest ja salongi vajadustest; kaasab salongi töötajaid arendustegevustesse; 5. juhendab ja nõustab väiksema kogemusega kolleege, sh praktikante, pakub abi tekkinud probleemide lahendamisel; jälgib juhendatava tööd ja annab selle kohta tagasisidet; selgitab välja töötajate koolitusvajaduse ja organiseerib töötajate koolitamise.	

SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENTSID

Spetsialiseerumisel tuleb lisaks tõendada järgmised kompetentsid:
lastemassaažiterapeut - kompetents B.2.4,
spordimassaažiterapeut - kompetents B.2.5,
ravimassaažiterapeut - kompetents B.2.6.

Lastemassaažiteraapia	
B.2.4 Lastemassaažiteraapia	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1. valmistab massaažikabineti ette, arvestades lapse arengut (nt eakohased mänguasjad tähelepanu püüdmiseks, nende puhastamiseks vajalikud vahendid, töövahendid on paigutatud turvaliselt); 2. loob kontakti lapse ja vanemate ja/või hooldajatega, arvestades lapse vanusest ja arengust tulenevate erisuste ja erivajadustega; 3. kogub teavet lapse seisundi kohta vaatluse ja manuaalse (reflekside) testimise abil; vajadusel kasutab teabe kogumiseks arsti ettekirjutust ja/või küsitleb klienti; 4. valib massaažiteraapia liigi ja võtted, arvestades lapse vanusest ja arengust tulenevate erisuste ja erivajadustega; teeb massaažiteraapiat; 5. vajadusel annab juhised ja nõustab klienti massaaživõtete rakendamisel ja/või kehaliste harjutuste tegemisel, kasutades selleks sobivaid metoodikaid.	
Teadmised: 1) laste funktsionaalne anatoomia ja füsioloogia; 2) sagedamini esinevad laste haigused; 3) laste rehabilitatsiooni iseärasused ja terapeutilised harjutused.	

Spordimassaažiteraapia	
B.2.5 Spordimassaažiteraapia	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1. mõõdab liigesliikuvust manuaalselt või kasutades goniomeetrit ning lihasjõudu, kasutades müomeetrit; analüüsib tulemusi, selgitab neid kliendile; 2. teeb treeningprotsessi toetavat spordimassaaži, kasutades erinevaid spordimassaaži tehnikaid ja meetodeid, lähtuvalt vajadusest (lihaste töövõimet säilitav massaaž); valib sobiva spordispetsiifilise õli, kreemi või salvi); 3. rakendab erinevaid meetodeid sportlaste füüsilise tippvormi ajatamiseks, arvestades kliendi füüsilist ja psüühilist seisundit, east ja soost tulenevaid iseärasusi; teeb võistluseelset, võistlusaegset ja võistlusjärgset massaaži, lähtudes spordiala spetsiifikast ja treeningprotsessi terviklikust ülesehitusest;	

4. annab esmast abi sporditraumade korral (RICE-meetod), teeb koostööd arsti ja füsioterapeudiga; vajadusel kasutab tugesid (lahased, ortoosid); 5. ennetab spordivigastusi, rakendades sobivaid tehnikaid (nt PLV-, PIR-tehnika, mobilisatsioon ja immobilisatsioon) ja meetodeid; vajadusel teibib.
Teadmised: 1) spordifüsioloogia; 2) sportliku treeningu alused (ülesehitust ja treenituse tekkemehhanisme); 3) spordimassaaži roll treeningprotsessis; 4) tugiliikumisaparaadi ülekoormusseisundid, haigused ja spordivigastused; 5) füüsikalise ravi (nt elektri-, magnet-, termoravi) ja võimalused; 6) spordibiomehaanika ja spordikinesioloogia; 7) kehaliste harjutuste osatähtsus, sh terviseriskiga seotud harjutused; 8) pehmete kudede manuaalteraapia (venitusteraapia, päästikpunktiteraapia, müofastsiaalsed tehnikad).

Ravimassaažiteraapia	
B.2.6 Ravimassaažiteraapia	**EKR tase 6**
Tegevusnäitajad: 1. valib sobiva massaažiteraapia liigi ja koostab teraapiaplaani, lähtudes arstlikust diagnoosist; 2. teeb ravimassaaži, lähtudes teraapiaplaanist; 3. hindab ravimassaaži tulemusi, kasutades dünaamika määramiseks erinevaid hindamisskaalasid (nt liigesliikuvuse ulatus, turse seisund, valuskaala, üldine enesetunne).	
Teadmised: 1) segmentmassaaž; 2) lümfimassaaž; 3) sidekoe massaaž; 4) neuroloogilised haigused ja massaaž nende puhul; 5) tugi-liikumisaparaadi haigused ja massaaž nende puhul; 6) pehmete kudede manuaalteraapia (venitusteraapia, päästikpunktiteraapia, müofastsiaalsed tehnikad).	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.7 Massööri kutset läbiv kompetents	**EKR tase 5**
Tegevusnäitajad: 1. kasutab korrektset erialaterminoloogiat, väljendab end selgelt ja arusaadavalt; 2. järgib massööri kutse-eetikat; 3. järgib ohutus- ja hügieeninõudeid; 4. dokumenteerib oma tegevuse ja tagab andmete konfidentsiaalsuse; 5. kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1 ja ühte võõrkeelt tasemel A1 (lisa 1); 6. täiendab ennast erialaselt, on kursis eriala tõenduspõhiste arengutega; 7. vajadusel annab esmaabi; 8. omab teadmisi idameditsiini harude (Tiibeti, Ayurveda, Jaapani, Tai, Hiina) ja nendest tulenevate enamlevinud massaažiliikidega seotud filosoofilistest aspektidest; 9. kasutab tööks vajalikul tasemel tavapärast kontoritarkvara; leiab internetist tööks vajalikku informatsiooni ja hindab kriitiliselt selle usaldusväärsust; peab elektroonilist kirjavahetust; tagab elektrooniliste andmete kaitstuse.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	23-28112018-2.2/9k
2. Kutsestandardi koostajad	Inna Alps, Vihula mõis Anne Ast, Eesti Spaaliit Martin Ilves, Eesti Massaaži- ja Teraapiakool Alar Krautman, Krautmani Massaazi- ja Terviseakadeemia Katrin Kõre, Eesti Füsioterapeutide Liit Mai-Liis Pille, Eesti Massööride Liit Marit Salus, Tartu Tervishoiu Kõrgkool Helvis Trääder, Fysiopark OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Tervishoiu Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	13
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	28.11.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	22.03.2023
7. Kutsestandardi versiooni number	9
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3255 Abifüsioterapeudid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Massage Therapist, EstQF Level 6
Soome keeles	Hieronta terapeutti
Vene keeles	Массажист-терапевт
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	